

Nr 771

Av fru Wallentheim och herr Anderson, Carl Albert, i anledning av
*Kungl. Maj:ts proposition nr 59, angående naturvårdens
organisation, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 961 i Andra kammaren)

Under rubriken »Stödet till friluftslivet» sammanfattar departementschefen i proposition nr 59 de genomgripande förändringar i samhället som gör främjandet av olika slags fritidsaktiviteter till en viktig angelägenhet ur folkhälsans synpunkt. Ur propositionen citeras: »Den stora betydelse som friluftslivet har i det moderna samhället motiverar sålunda att staten och kommunerna engagerar sig för att skapa möjligheter till friluftsliv för så många som möjligt.» Detta syfte motverkas enligt motionärernas mening dels av den överbetoning av det rörliga friluftslivet som är inbyggd i motiveringen för samhällsstödet, dels av att förslagen om fritidsstödjande åtgärder bygger på fritidsutredningens undersökningar av befolkningens rekrea-tions- och motionsbehov som icke innesluter personer över 65 år.

Den ökande livslängden och längre bevarad vitalitet hos äldre personer dokumenterar behovet av för dem lämpligt avpassade fritids- och rekrea-tionsanordningar. Det är osannolikt att flertalet äldre personer föredrar el-ler blir tillgodosedda genom kollektiva anordningar inom det rörliga fritids-livets ram. Av fritidsutredningens tabell 8 i delbetänkandet nr I 1964 rörande frekvens och intresseinriktning på en rad möjliga fritidsaktiviteter fram-går att, bortsett från skogspromenader, bilutflykter och dylikt vari all befolkning av och till får antas delta, ingen fritidsaktivitet uppvisar en större attraktion än »motionsgivande hobby ex. trädgårdsarbete». Detta ty-der enligt motionärernas mening övertygande på att vid sidan av differen-tierade möjligheter till rörligt friluftsliv större möjligheter för fritidens ut-nyttjande vid fasta replipunkter motsvarar ett bestämt önskemål.

Med det stigande välståndet har fritidshusens antal ökat. Fritidshus i van-lig mening är numera sällan tillgängliga inom ett bekvämt, resbilligt avstånd från hemorten och betingar oftast ett pris som överstiger många ensam-ståendes, barnfamiljers och äldre personers betalningsförmåga. För ett be-tydande antal personer inom dessa grupper kan koloniträdgårdsrörelsen er-bjuda en godtagbar lösning, understundom det enda alternativet till en fri-tidsaktivitet som förenar rekreation, nöje och motion och för många inne-

bär en gemenskap som de upplever som ett värde. En modern kolonistuga på vanligtvis 28—30 m², placerad på en lott på 200—300 m² användes och uppskattas av många som en permanent sommarbostad. Koloniträdgårdssintresserade, bland vilka återfinnes såväl barnfamiljer som äldre personer, gör i allmänhet sina områden till blommande oaser vilka kan — väl inplacerade — utgöra vackra inslag i landskapsbilden.

Koloniområden finns i anslutning till ett flertal tätorter. Efterfrågan på kolonilotter är stor, i Stockholm finns f. n. 2 700 ansökningar. Kolonistugugårdarna är för skötsel av gemensamma angelägenheter sammanslutna i lokala föreningar vilka gentemot kommunen allmänt svarar för arrendeavgifter och god ordning inom koloniområdet.

Enligt undertecknades mening utgör koloniträdgårdsrörelsen en förnämlig form av fritidsaktivitet som bör uppmärksammas och stimuleras vid samhällets satsning för ett ökat fritidsliv. Fritidsutredningens synnerligen knapphändiga och negativa uttalanden om koloniträdgårdsrörelsen innebär risk för att många människors aktiva fritidsintresse som de förbinder med denna rörelse blir åsidosatta.

Departementschefen uttalar i propositionen, att i första hand kommunerna bör se till att möjligheter för utövande av friluftsliv tillskapas och att behov av mark för detta ändamål beaktas på ett tidigt stadium av samhällsplaneringen. I samband med frågan om naturvårdsverkets regionala organisation anses länsstyrelsernas viktiga uppgift bli att kartlägga de anspråk som från olika håll ställs på naturtillgångarna och göra upp översiktsplaner för hur dessa skall utnyttjas på bästa sätt för att tillgodose olika anspråk. Koloniträdgårdsområden ordnade av envar tätort kan inte förväntas. Lämplig lokalisering med hänsyn till marktillgång, kommunikationer etc. synes med undantag för de största städerna böra ske på regional basis. Utifrån denna synpunkt anser motionärerna att i länsstyrelsernas arbete med översiktsplanering bör ingå att säkerställa mark för här berörda speciella fritidsintressen.

Med hänvisning till ovanstående motivering hemställer undertecknade,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om att i länsstyrelsernas uppgifter i samband med översiktsplanering av marktillgång och markanvändning måtte ingå att bevaka de fritidsintressen som representeras av koloniträdgårdsrörelsen och söka samråd med intresserade kommuner och koloniträdgårdsrörelsen för anläggning av koloniområden.

Stockholm den 14 april 1967

Annie Wallentheim (s)

Carl Albert Anderson (s)